

Udruga obitelji s troje ili više djece
Zagreb, 15. travnja 2024.

Pitali smo stranke koje izlaze na parlamentarne izbore

ŠTO JE U PONUDI STRANAKA ZA OBITELJI, POSEBNO OBITELJI S VIŠE DJECE?

Udruga Obitelji 3plus, koja zastupa interese obitelji s djecom, a posebno onih s troje ili više djece (3plus obitelji), provela je upitnik o stavovima političkih stranaka vezano uz konkretne prijedloge mjera obiteljske i pronatalitetne politike. **Cilj upita je informirati 3plus obitelji i cjelokupnu hrvatsku javnost o stavovima političkih stranaka vezano uz mjere obiteljske i demografske politike** koje planiraju provesti ako budu participirale u izvršnoj vlasti nakon izbora za zastupnike u Hrvatski sabor koji će se održati 17. travnja 2024. Upit smo poslali političkim opcijama koje su navedene u posljednjim relevantnim istraživanjima rejtinga političkih stranka/koalicija.

Kako je jedan od najvažnijih ciljeva udruge Obitelji 3plus unaprjeđenje zakonodavnog, institucionalnog, financijskog i strateškog okvira u korist obitelji s djecom, a posebno onih s troje ili više djece, **smatramo izrazito važnim da se kandidati za zastupnike u Hrvatski sabor unaprijed izjasne o pitanjima koja su od svakodnevne važnosti obiteljima s djecom.** Ovo je tim više važno jer je prema zadnjem popisu stanovništva u Hrvatskoj čak 95.173 obitelji s troje ili više djece u kojima živi više od 500.000 članova (roditelja i djece).

Političkim strankama postavljena su tri konkretna pitanja na koja se moglo odgovoriti s DA ili NE, a svoj su odgovor mogle i kratko obrazložiti. Također je bilo omogućeno i predstavljanje dodatnih mjera koje namjeravaju provesti ako budu participirali u izvršnoj vlasti nakon predstojećih izbora za Hrvatski sabor. **Pitanja su se odnosila na dječji doplatak, subvencioniranje cijena dječjih vrtića i usklađivanje obiteljskog i profesionalnog života.** Nekoliko stranaka se odazvalo i dostavilo nam odgovor, rezultate dostavljamo u nastavku.

Udruga Obitelji 3plus

1. Na temelju nedavnih zakonskih izmjena sva kućanstva u Republici Hrvatskoj s dohotkom do 618,00 eura po članu kućanstva moći će ostvariti pravo na doplatak za dijete. No, polovica zemalja Europske unije uvela je **univerzalni dječji doplatak** čime znatno olakšava svakodnevni život obiteljima.

Hoćete li, ako budete participirali u izvršnoj vlasti nakon predstojećih izbora za Hrvatski sabor ukinuti cenzus za ostvarivanje prava na doplatak za djecu i uvesti univerzalni dječji doplatak od 100 eura po djetetu, s progresivnim rastom za treće i svako daljnje dijete u obitelji?

Stranka Republika	DA. Ukidanje cenzusa i značajno povećanje dječjeg doplatka dio je programa Stranke Republika i on je naveden na web-u stranke. Naš je cilj po dolasku na vlast odmah podići dječji doplatak na 150 eura po djetetu bez cenzusa, a do kraja mandata podići iznos na 200 eura po djetetu. Osim dječjeg doplatka, planiramo povećati niz davanja za djecu, jačajući tzv. državni dječji proračun. Jak dječji proračun, te ulaganje u djecu i obitelj jedan je od temelja našeg stranačkog programa.
Hrvatski suverenisti	DA. Hrvatski suverenisti su jedina politička opcija koje je u više navrata predlagala konkretne amandmane na Državni proračun upravo sa ciljem univerzalnog dječjeg doplatka jer smatramo da su sva djeca jednako vrijedna.
HNS	DA. Slažemo se sa prijedlogom univerzalnog iznosa od 100€ po djetetu, kao i sa progresivnim rastom istoga za svako dijete nakon 3. u obitelji, ali smo mišljenja da imovinski cenzus mora postojati. Isti bi trebao iznositi barem 1 prosječnu plaću isplaćenu u RH po članu obitelji.
Most	DA. U našem izbornom programu 2024., ali u Mostovom demografskom programu još od 2018. godine jasno se zalažemo za univerzalni i progresivni dječji doplatak kao obiteljsku, a ne socijalnu mjeru koja ni na koji način ne smije ovisiti o socijalnom statusu obitelji već biti pravo djeteta i posredno roditelja na dostojanstven i siguran život. Visine doplatka koje predviđam iznose 80 eura mjesečno za prvo dijete, 106 za drugo, 145 za treće, 200 za četvrto te 270 eura za peto i svako sljedeće dijete. Uz to smatramo bitnim naglasiti da za obiteljske politike predviđamo izdvajanje od 3% BDPa jer se to pokazalo mudrim i kvalitetnim rješenjem za sve države koje ozbiljno obiteljske interese stavljaju u fokus svih politika.

NAPOMENA: ostale političke opcije koje nisu navedene u tablici niti nakon višestrukog kontaktiranja nisu se očitovale na naš upit.

2. **Usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života** u današnje vrijeme predstavlja veliki izazov obiteljima, a posebice obiteljima s troje ili više djece.

Hoćete li, ako budete participirali u izvršnoj vlasti nakon predstojećih izbora za Hrvatski sabor za roditelje s troje ili više djece uvesti pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 8. godine najmlađeg djeteta, uz subvenciju zakonodavca, a radi lakšeg usklađivanja obiteljskog i profesionalnog života?

Stranka Republika	NE. Usklađivanje privatnog i poslovnog života u kontekstu populacijske politike također je jedan je od glavnih ciljeva našeg programa. Uvest ćemo mjeru s mogućnošću rada od kuće u polovici radnog vremena do 8. godine djetetova života, ali ćemo pri tome uvesti i prateći paket mjera koje će prevenirati diskriminaciju roditelja na tržištu rada zbog ovog prava.
Hrvatski suverenisti	DA. Hrvatski suverenisti već su predlagali ovu mjeru, također putem amandmana na Državni proračun, ali ne do 8. već do 15. godine života najmlađeg djeteta jer smatramo da je roditeljima sa troje i više djece pronaći vrijeme za sve obveze.
HNS	DA. Isto već postoji, samo za drugu kategoriju roditelja, i svakako treba podržati pravo na rad s polovicom punog radnog vremena za 1 roditelja.
Most	DA. Međutim u ponešto modificiranom obliku. Pravo na rad s nepunim radnim vremenom imali bi svi roditelji (i očevi i majke, a ne samo jedan) koji imaju djecu odnosno barem jedno dijete do desete godine života. Nepuno radno vrijeme koje bi se subvencioniralo u ovom obliku iznosila bi 6 sati rada dnevno. Rad s polovicom radnog vremena ostao bi reguliran kao i do sada.

NAPOMENA: ostale političke opcije koje nisu navedene u tablici niti nakon višestrukog kontaktiranja nisu se očitovale na naš upit.

3. **Cijene dječjih vrtića** uvelike se razlikuju u gradovima diljem Hrvatske. Ipak, kao primjer dobre prakse mogu se istaknuti gradovi Umag, Belišće, Obrovac i Vrlika u kojima je osiguran besplatan vrtić za svu djecu.

Hoćete li, ako budete participirali u izvršnoj vlasti nakon predstojećih izbora za Hrvatski sabor uvesti besplatne vrtiće na razini cijele Hrvatske na način na koji je uređeno pitanje financiranja osnovnog i srednjeg školstva te visokih javnih učilišta?

Stranka Republika	DA. Republika Hrvatska nalazi se u velikoj populacijskoj krizi i potrebno je učiniti sve da se obitelji potiče na imanje djece, te da djeca imaju sve potrebne uvjete za rast, razvoj i sretno djetinjstvo. U tom smislu, mi ćemo učiniti sve da djeca ne budu financijski teret obitelji. Osim besplatnih vrtića, planiramo poticati i izgradnju vrtićkih kapaciteta tamo gdje ih nedostaje, te poticati privatne kompanije da imaju svoje čuvaonice za djecu kako bi olakšali ljudima koji rade.
Hrvatski suverenisti	NE. Smatramo da osnivač vrtića treba biti država a ne jedinice lokalne samouprave, te da bi cijena vrtića trebala biti jednaka u svim dijelovima vrtića, međutim svjesni smo i financijskih mogućnosti same države te smatramo da u ovom trenutku nije moguće uvesti besplatne vrtiće za svu djecu
HNS	DA. HNS se već otprije zalagao za taj projekt (izbori 2020.), te je u istome uspio kroz Uredbu o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje iznosa sredstava za fiskalnu održivost dječjih vrtića. Naime, kroz taj dokument definirani su transferi Ministarstva znanosti i obrazovanja jedinicama lokalne samouprave, sukladno njihovim indeksima razvijenosti, po upisanom djetetu u vrtić. Također, u budućnosti ćemo se zalagati za standardizaciju uvjeta ustanova za rani i predškolski odgoj, a pogotovo standard plaća odgojitelja u cijeloj RH.
Most	DA. Moramo napomenuti da osim što je mjera dostupnih vrtića za svu djecu u našem programu, mi smo to u Sinju već i ostvarili gdje je naš, Miro Bulj osigurao vrtiće za svu djecu i najveći je grad koji ima potpuno besplatne vrtiće. Način na koji mi to na državnoj razini mislimo provesti je isplata plaća odgajateljica iz državnog proračuna te reguliranje prava na predškolsku skrb i propisivanje obveze gradovima i općinama da sufinanciraju predškolski odgoj za svu djecu koja žive na njihovom području, bilo u javnim, privatnim vrtićima ili kod dadilja.

NAPOMENA: ostale političke opcije koje nisu navedene u tablici niti nakon višestrukog kontaktiranja nisu se očitovale na naš upit.

4. *Hoćete li, ako budete participirali u izvršnoj vlasti nakon predstojećih izbora za Hrvatski sabor, provesti i neke druge mjere obiteljske i demografske politike? Ukoliko je Vaš odgovor potvrđan, molimo Vas da ih ukratko predstavite.*

Stranka Republika	<p>DA. - ukidanje PDV-a na dječju hranu, pelene, kolica i autosjedalice</p> <ul style="list-style-type: none"> - značajno povećanje iznosa za opremu za novorođeno dijete - ostvarenje pune plaće (bez limita) za vrijeme roditeljskog dopusta - povećanje broja dana očinskog dopusta na minimalno 30 dana u prvoj godini djetetova života - uvođenje prava na plaćeni dopust roditelja u trajanju od 30 dana za potrebe djece do djetetove 18. godine - uvođenje besplatnih obroka do kraja školovanja - osiguravanje uvjeta za obvezno srednjoškolsko obrazovanje (besplatni prijevoz i subvencija smještaja u đačkim domovima) - zapošljavanje stručnih suradnika na način da psihološka podrška bude dostupna svoj djeci - zapošljavanje socijalnih radnika koji će se baviti socijalnim problemima i rizicima, neprihvatljivim ponašanjem te lošim obiteljskim prilikama kod djece i adolescenata - poboljšanje materijalnih i radnih uvjeta za sve djelatnike u sustavu koji se bave dječjim pitanjima - osiguravanje pomoćnika u nastavi za svu djecu s teškoćama - ulaganje u programe (u suradnji s civilnim društvom) za prevenciju neprihvatljivog ponašanja djece i mladih i prevenciju ovisnosti - značajno ulaganje u programe za darovitu djecu - uvođenje stipendija za poticanje izvrsnosti na svim nivoima - otvaranje dječjih centara na području RH.
Hrvatski suverenisti	<p>DA. Mjera Majka odgajateljica na području cijele RH za obitelji sa troje i više djece, s time da predložimo dva modela:</p> <p>a) Majka dobiva minimalnu zakonsku plaću do 15. godine djetetovog života i ide joj radni staž i potom ima status (u razini statusa npr. hrvatskog branitelja) prednosti pri zapošljavanju</p> <p>b) Majka se odlučila da ipak ide raditi, u tom slučaju država bi majku oslobodila plaćanja mirovinskog i zdravstvenog osiguranja što znači da bi dobivala bruto placu.</p>
HNS	<p>DA. HNS je predstavio svoj katalog projekta za parlamentarne izbore 2024. godine, od kojih u domeni mjera obiteljske i demografske politike ističemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MODERNI I EUROPSKI RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE - cilj ove mjere je standardizacija uvjeta ustanova za rani i predškolski odgoj, a pogotovo standard plaća odgojitelja u cijeloj RH. - PRIUŠTIVO STANOVANJE ZA MLADE - ova mjeru provodili bi kroz modele POS za najam, smanjenje PDV-a za gradnju i renoviranje priuštivih stanova te kupnju prve nekretnine na 10%, osnivanje stambenog revolving fonda i sl. - POMLAĐIVANJE VOZNOG PARKA GRAĐANA - kroz ukidanje PPMV-a - EUROPSKE PLAĆE I MIROVINE - MANJI POREZI - cilj ove mjere je smanjenje stope poreza na dobit za poslodavce koji isplaćuju iznadprosječne neto plaće za svoje zaposlenike - PROMJENE U RADNOM ZAKONODAVSTVU - kroz uvođenje 36. satnog radnog tjedna - DOSTOJANSTVEN ŽIVOT UMIROVLJENIKA, HRVI I SOCIJALNO ISKLJUČENIH - jednokratna isplata 13. mirovine zajedno sa isplatom posljednje mirovine u godini, te obročna isplata 14. mirovine uoči Uskrsa i početkom srpnja - SUFINANCIRANJE UGRADNJE DIZALA U VIŠESTAMBENE ZGRADE
Most	<p>DA. Most je značajan dio svog programa posvetio konkretnim obiteljskim politikama te tako</p> <ul style="list-style-type: none"> - majkama nudimo bolje uvjete za mirovinu: za svako dijete po tri mjeseca umanjenja starosne dobi za odlazak u punu ili prijevremenu starosnu mirovinu. - 20 tisuća neaktivnih nekretnina u vlasništvu države pretvorit ćemo u stambeni prostor za mlade i velike obitelji! Za svako dijete cijena se umanjuje 20%, a država nudi povoljne zajmove za obitelji po uzoru na HBOR kredite. - Obiteljima s četvero i više djece subvencionirat ćemo kupnju automobila sa sedam

sjedala iznosom od 7.000 eura, a najviše do 50% cijene vozila.

- Obiteljima s troje ili više djece osigurat ćemo državna jamstva za kupnju prve nekretnine ili veće nekretnine koja bolje odgovara njihovim potrebama.
- Konačno mijenjati ćemo i zakon o roditeljskim potporama te ćemo povećati minimalnu mjesečnu naknadu na 552 eura za sve majke tijekom prve godine života djeteta, a onima s većim prihodima osigurat ćemo puni iznos plaće svih 12 mjeseci.
- Uvest ćemo 309 eura dodatka plaći za sve roditelje blizanaca ili troje i više djece koji se žele vratiti na posao nakon godinu dana roditeljskog dopusta te ne iskoriste sav dopust.
- Uvest ćemo i 309 eura dodatka mirovini za bake i djedove koji žele koristiti roditeljski dopust umjesto roditelja.

U konačnici obećavamo kako će sve naše politike biti formirane tako da interesi obitelji budu uvijek na prvom mjestu.

NAPOMENA: ostale političke opcije koje nisu navedene u tablici niti nakon višestrukog kontaktiranja nisu se očitovale na naš upit.

KRATKA BILJEŠKA O NAMA

Udruga obitelji s troje ili više djece (**Obitelji 3plus**) je neovisna, neprofitna, nevladina, nekonfesionalna i nestranačka organizacija civilnog društva, nastala na inicijativu samih roditelja s troje ili više djece. Zalažemo se za društvo koje se brine o obiteljima te želimo doprinijeti podizanju kvalitete života svih obitelji u Hrvatskoj, a posebno obitelji s troje ili više djece. Zato smo i u Hrvatskoj pokrenuli projekt **Obiteljske kartice** pomoću koje **3plus obitelji** mogu koristiti posebne popuste i pogodnosti kod nacionalnih i lokalnih partnerskih poduzeća. Isto tako, zastupamo interese 3plus obitelji stvaranjem afirmativnijeg okruženja za obitelji, organiziranjem radionica, povezivanjem radi međusobne podrške, poticanjem tvrtki na društveno odgovorno poslovanje i utjecanjem na javne politike. Naša nastojanja za dobrobit 3plus obitelji prepoznata su i na međunarodnoj razini te smo članica Europske konfederacije velikih obitelji – ELFAC. Više o nama potražite na www.obitelji3plus.hr.